

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av vattenlagen, lagen om allmänna vatten- och avloppsverk, 2 § lagen om vatten- och miljöförvaltningen samt 52 § hälsovårdslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att vissa delar av den vattenrättsliga lagstiftningen ändras så att den nationella lagstiftningen anpassas till Europeiska gemenskapernas (EG) rättsordning på det sätt som förutsätts i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Syftet med lagarna är att genomföra de vattenrättsliga direktiv som utfärdats av EG och som ingår i det ovan nämnda avtalet. De direktiv som avses här är sammanlagt tretton.

Avsikten med lagarna är dessutom att delvis genomföra fyra andra miljödirektiv som ingår i avtalet och som gäller vattenvård.

Systemet enligt vattenlagen för fattande av beslut i enskilda fall förblir i kraft, dock så att också de absoluta begränsningar och övriga bestämmelser som finns i direktiven skall tillämpas.

Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Propositionens samhälleliga betydelse

1.1. Mål

Under rubriken "II VATTEN" i bilaga XX som grundar sig på artikel 74 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) hänvisas det till tretton direktiv som gäller vattenvård och vattenanskaffning och som givits av Europeiska gemenskapernas (EG) råd. Direktiven täcker med små undantag EG:s vattenrättsliga lagstiftning sådan som den var när EES-förhandlingarna fördes. Dessutom finns det stadganden om vattenvård också i vissa miljövårdsdirektiv som hör till andra områden i bilagan.

Enligt EES-avtalet skall den nationella lagstiftningen harmoniseras med EG:s rättsordning. EG:s vattenrättsliga rättsakter är alla direktiv som förutsätter nationellt genomföran-

de. De flesta av de vattenrättsliga direktiven är till sin beskaffenhet mycket detaljerade och anger allt som oftast också medlen som skall användas. I vissa fall som avses i 2 § 2 mom. förslaget till lag om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet (RP 95/1992 rd; lagförslag 1) kan ett stadgande i ett direktiv vara tillämpligt också utan nationellt genomförande. Under vissa bestämda förutsättningar kan en sådan omedelbar rättsverkan också omfatta de vattenrättsliga direktiven. På denna punkt har EG:s rättspraxis inte ännu klarnat.

Följande vattenrättsliga direktiv ingår i EES-avtalet:

Rådets direktiv av den 16 juni 1975 om den kvalitet som krävs på det ytvatten som är avsett för framställning av dricksvatten i medlemsstaterna (75/440/EEG),

Rådets direktiv av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (76/464/EEG),

Rådets direktiv av den 9 oktober 1979 om mätmetoder och provtagnings- och analys-frekvenser för ytvatten som används för framställning av dricksvatten i medlemsstaterna (79/869/EEG),

Rådets direktiv av den 17 december 1979 om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen (80/68/EEG),

Rådets direktiv av den 15 juli 1980 om kvaliteten på dricksvatten (80/778/EEG),

Rådets direktiv av den 22 mars 1982 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från kloralkaliindustrin (82/176/EEG),

Rådets direktiv av den 26 september 1983 om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp (83/513/EEG),

Rådets direktiv av den 8 mars 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än kloralkaliindustrin (84/156/EEG),

Rådets direktiv av den 9 oktober 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av hexaklorcyklohexan (84/491/EEG),

Rådets direktiv av den 12 juni 1986 om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (86/280/EEG),

Rådets direktiv av den 16 juni 1988 om ändring i bilaga 2 till direktiv 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckningen 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (88/347/EEG),

Rådets direktiv av den 27 juli 1990 om ändring av bilaga 2 till direktivet 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (90/415/EEG), och

Rådets direktiv av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG).

Också följande direktiv om titandioxidindustrin hör till vissa delar till vattenvården och vattenlagstiftningen, fastän de eftersom de gäller avfallshantering har grupperats under rubriken V. AVFALL i bilaga XX:

Rådets direktiv av den 20 februari 1978 om avfall från titandioxidindustrin (78/176/EEG),

Rådets direktiv av den 3 december 1982 om kontroll och övervakning av miljöer som påverkas av avfall från titandioxidindustrin (82/883/EEG), och

Rådets direktiv av den 24 januari 1983 om ändring av direktiv 78/176/EEG om avfall från titandioxidindustrin (83/29/EEG).

Också följande direktiv om asbest ansluter sig delvis till vattenvården och vattenlagstiftningen, fastän det i bilaga XX i EES-avtalet har förts in under rubriken III. LUFT som hörande till luftvården:

Rådets direktiv av den 19 mars 1987 om att hindra och minska asbestförorening i miljön (87/217/EEG).

Avsikten är att genomförandet av direktiven om titandioxidindustrin och om asbest till den del de gäller vattenvård skall ske genom beslut av statsrådet enligt vattenlagen.

Av de övriga direktiv i EES-avtalet som förts in under olika rubriker i bilaga XX hör tre delvis till vattenvården.

Direktivet om användning av avloppsslam i jordbruk, vilket berör vattenvården, har i bilaga XX i EES-avtalet förts in under rubriken V. AVFALL:

Rådets direktiv av den 12 juni 1986 om skyddet för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket (86/278/EEG).

Allmänna bestämmelser om miljön som också berör vattenvården ingår i följande direktiv, det ena om bedömning av inverkan på miljön och det andra om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön:

Rådets direktiv av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (85/337/EEG).

Rådets direktiv av den 23 april 1990 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön (90/220/EEG).

Avsikten är att i ett annat sammanhang göra de ändringar i vattenlagstiftningen som eventuellt följer av de ovan nämnda direktiven 86/278/EEG, 85/337/EEG och 90/220/EEG. Sålunda genomförs dessa ändringar inte på något sätt i denna proposition. Likaså är avsikten att i ett annat sammanhang i vattenlagen göra de ändringar som följer av EES-avtalet och som

gäller de vattenrättsliga bolagen och medborgarskaps- och bosättningsföresättningarna i bolagslagstiftningen.

De vattenrättsliga direktiven innehåller bindande bestämmelser om kvalitetskrav på råvatten och om utsläpp och de förutsätter en harmonisering av den nationella lagstiftningen. Harmoniseringen gäller de materiella bestämmelserna i direktiven och den vattenrättsliga tillståndspraxisen samt det vattenrättsliga övervakningssystemet.

Vid genomförandet av direktiven är målet att bevara den goda nivån på den finska vattenvården. Harmoniseringen får inte leda till en sänkt nivå vid rening av avloppsvatten och inte heller till att man avstår från systemet med prövning av tillstånd i enskilda fall. Det är likväl nödvändigt att som minimikrav uppställa de gränsvärden som följer av direktiven för utsläpp av ämnen som nämns i direktiven. I vattendomstolens beslut har för närvarande inte utfärdats föreskrifter om utsläpp för en del av dessa ämnen. Å andra sidan har innehållet i vissa direktiv blivit efter i den utveckling som skett inom vattenvården. Detta kan leda till ett behov att redan i lagstiftningen på ett effektivare sätt än direktiven förutsätter hindra eller begränsa att vissa för miljön eller hälsan farliga ämnen kommer in i vattendrag eller allmänna avlopp. Vissa utsläpp i grundvattnet bör helt förbjudas vid sidan om att behov av tillstånd stadgas för de flesta utsläpp som utsätter grundvatten för fara. Dock är det viktigt att bibehålla det absoluta förbudet mot förorening av grundvatten som grundar sig på prövning av enskilda fall. Detta kan förutsätta att förbudet görs mer omfattande än vad som direkt följer av direktiven.

Med de vattenrättsliga direktiven eftersträvar man att begränsa möjligheten för att i synnerhet kvicksilver, kadmium och vissa bekämpningsmedel samt klorerade organiska föreningar kommer in i vattendrag och grundvatten (direktiven 76/464/EEG, 80/68/EEG, 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG, 86/280/EEG, 88/347/EEG och 90/415/EEG). Dessa ämnen har blivit utvalda på grund av sin giftighet, ackumulerbarhet och persistens. Uppmärksamhet fästs också vid övervakningen av t.ex. utsläpp av metaller, oljor, cyanider och fluorider (76/464/EEG).

Förutom kvalitetskrav på hushållsvatten (80/778/EEG) ställs i direktiven minimikrav på kvaliteten av ytvatten som används av vatten-

verk och övervakningsförpliktelser (75/440/EEG och 79/869/EEG). Avsikten med dessa direktiv är att försöka trygga en stabil och god kvalitet på dricksvatten som är avsett för människor. Det vatten som distribueras av finska vattenverk motsvarar inte för närvarande i alla situationer god europeisk nivå.

Den centrala utgångspunkten vid genomförandet av direktiven är att Finlands natur och vatten till sin karaktär lätt förorenas och förstörs. Därför är det nödvändigt att upprätthålla den goda nivån på den finska vattenvården genom att uppställa tillräckligt stränga begränsningar på utsläppen.

1.2. Medel

Finlands och EG:s miljölagstiftning skiljer sig inte i stort från varandra, fastän många skillnader finns på detaljnivån. De största skillnaderna finns mellan systemet för beslutsfattande enligt den finska vattenlagstiftningen och systemet för verkställighet och övervakning enligt EG:s vattenrättsliga direktiv. Det vattenrättsliga tillståndsförfarandet i den finska vattenlagstiftningen grundar sig på flexibla stadganden om prövning av tillstånd. Enligt dessa stadganden utfärdas tillstånd för respektive inrättning på de villkor som anges i beslutet. I EG-direktiven uppställs däremot gränsvärden för varje enskilt ämne, dvs. standarder. Standarderna tillämpas likväl huvudsakligen som en del av det administrativa tillståndsförfarandet. I själva verket förutsätter de flesta vattenrättsliga direktiven att det finns ett tillståndsförfarande och att förfarandet bibehålls. I de flesta fall framgår det direkt av direktivet att tillstånd behövs. Skyldigheten att skaffa tillstånd grundar sig således inte på att en viss föroreningströskel överskrids.

Genomförandet av EES-avtalet i fråga om bilaga XX förutsätter att vattenlagstiftningen justeras så att EG:s allmänna bestämmelser om utsläpp och kvalitet kan träda i kraft och att gällande tillståndsvillkor justeras på det sätt som direktiven förutsätter.

Avsikten med lagförslagen är att genomföra direktiven utan att ändra principerna i den finska vattenlagstiftningen och det vattenrättsliga tillståndsförfarandet med enskilda tillstånd för inrättningarna. Också förfarandet med förhandsanmälan som ett medel för över-

vakning av vattenvården i förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten (283/62) bibehålls.

Den allmänna utgångspunkten i lagförslagen är att de vattenrättsliga direktiven är s.k. minimidirektiv som inte ställer hinder för en effektivare vattenvård än vad som följer av de absoluta minimikraven. Möjligheten att ha en effektivare miljövård än vad bilaga XX till EES-avtalet förutsätter framgår för övrigt uttryckligen av 75 artikel i det nämnda avtalet.

I de föreslagna stadgandena har man i allmänhet eftersträvat att endast genomföra minimikraven i direktiven. Uppnåendet av en effektivare vattenvård än detta vilar således på förfarandet med tillstånd för enskilda fall i enlighet med 10 kap. 24 och 24 a §§ vattenlagen. Avsikten är sålunda inte att de absoluta minimikrav som ingår i statsrådsbesluten skall vara riktgivande för eller ange önskvärd nivå på vattenvården när tillstånd och tillståndsvillkor övervägs. Denna synpunkt är synnerligen viktig när ett visst direktiv med minimikrav har blivit efter i den utveckling som skett inom vattenvården.

I propositionen föreslås att de grundläggande stadganden införs i lag som förutsätts i de direktiv som nämns i bilaga XX till EES-avtalet. Huvudparten av de nya stadgandena är till sin beskaffenhet fullmaktsstadganden. Eftersom direktiven är detaljrika kommer närmare föreskrifter om genomförande av direktiven att ges i beslut av statsrådet och i vissa frågor i beslut av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av fullmaktsstadganden i lag. Detta är ändamålsenligt också på den grund att samma direktiv på det sätt som beskrivs i punkt 1.1. kan gälla förutom vattenvård också luftvård och avfallshantering. Enligt avfalls- och luftvårdslagstiftningen kommer närmare föreskrifter att utfärdas genom beslut av statsrådet. Hittills har närmare bestämmelser enligt vattenlagen utfärdats genom förordning, men för att bibehålla enhetligheten inom miljövårdslagstiftningen föreslås nu att beslut av statsrådet skall vara den författningsnivå som tillämpas.

Allmänna föreskrifter och anvisningar om hushållsvatten har hittills utfärdats genom medicinalstyrelsens (från och med den 1 januari 1991 social- och hälsostyrelsen) cirkulär. Från och med den 1 september 1992 har uppgiften övergått till social- och hälsovårdsministeriet.

De nya stadgandena har getts en så vid

formulering som möjligt för att de skall kunna täcka dels direktiv som möjligtvis senare omfattas av EES-avtalet, dels ändringar av de nuvarande direktiven på det sätt som föreslås i 21 kap. 14 § vattenlagen. I EES-lagstiftningen har man på det hela taget inte ansett det vara lämpligt med sådana fullmaktsstadganden som på förhand skulle täcka alla kommande gemenskapsbestämmelser. På grund av den mångformiga vattenvården och det vattenrättsliga beslutssystemet har man vid beredningen av propositionen inte ansett det vara ändamålsenligt att ge allmänna fullmakter att utfärda vattenvårdsföreskrifter på en lägre nivå än lag.

I propositionen görs ett undantag från principen att den absoluta miniminivån för vattenvård som anges i statsrådsbesluten skall motsvara respektive direktiv. Undantaget görs till förmån för effektivare skydd närmast endast då användning av en tillståndsbelagd farlig kemikalie inte är nödvändig i Finland eller när kemikalien kan användas endast under speciella förutsättningar. På detta sätt kan man undvika ett nytt tillståndsförfarande. I speciella fall som detta skall statsrådsbesluten sålunda kunna innehålla strängare krav än direktiven. De stadganden i vattenlagen genom vilka de fullmakter som ges statsrådet binds till EES-avtalets bilaga XX kommer således i förhållande till varandra att vara i viss mån olika beträffande fullmakternas omfattning.

För att undvika att ett helt nytt tillståndsförfarande skapas för skydd av grundvatten, föreslås att regleringen av grundvattenskydd skall vila på en annan grund än det motsvarande direktivet. Detta kan i vissa situationer innebära att skyddet blir strängare. Också direktivet förutsätter att vissa utsläpp i grundvatten förbjuds mer absolut än vad som är fallet i vattenlagen.

2. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Miljöministeriet tillsatte den 29 augusti 1991 en kommission (VESTA-kommissionen), som fick i uppgift att bedöma de vattenrättsliga direktiven i EES-avtalet i förhållande till den finska vattenrättsliga lagstiftningen och vatten-tillståndspraxis, att bereda ett förslag till ändring av den finska vattenlagstiftningen och eventuell annan lagstiftning samt justering av gällande tillstånd för uppfyllande av krav i

bindande EG-direktiv, att bedöma vattenmyndigheternas verksamhet i förhållande till genomförandet av direktiven och att göra nödvändiga ändringsförslag. Miljöministeriet, justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, vatten- och miljöstyrelsen, vattendomstolarna, Industrins centralförbund, Finlands Stadsförbund och Finlands Kommunförbund var representerade i kommissionen.

Kommissionen gav ett enhälligt betänkande (komm.bet. 1992:21) den 29 maj 1992. Ministeriet har berett 25 olika instanser möjlighet att yttra sig över betänkandet. Den slutliga beredningen av propositionen har utförts av justitieministeriet i samarbete med miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet.

3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Propositionen medför inga organisatoriska förändringar.

Eftersom den finska vattenvården redan nu är på en i genomsnitt hög nivå, har lagförslagen inga nämnvärda ekonomiska verkningar.

Genomförandet av direktiven medför dock att skyldigheten att planera, övervaka och rapportera ökar vilket inverkar på de resurser myndigheterna har till sitt förfogande och leder till en förskjutning av tyngdpunkten i arbetet. Behandlingen av nya tillstånd, den återkommande justeringen av tillstånden samt de ökade övervakningsskyldigheterna kan leda till att förvaltningsmyndigheterna, vattendomstolarna och näringsidkarna behöver mer resurser.

Vattenverken får extra utgifter när mer effektiva metoder för behandling av vatten tas i bruk som en följd av att de teknisk-etiska kvalitetskrav som tidigare bara var rekommendationer nu blir bindande. För närvarande är det fortlöpande så att ungefär en femtedel av det vatten som distribueras av vattenverken inte uppfyller rekommendationerna. Det är i synnerhet de små vattenverken som har problem. Övervakningskostnaderna ökar på grund av att antalet bestämmningar i samband med övervakningsundersökningar ökar och på grund av ökad undersökningsfrekvens.

På grund av EES-avtalet ökar renings- och övervakningsutgifterna för vissa klorerade organiska ämnen, vilket inverkar på de utgifter företagare har för vattenvårdsåtgärder.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Vattenlagen

1 kap. 20 a §. Det föreslås att förbudet mot förorening av vattendrag enligt 1 kap. 19 § vattenlagen och förbudet mot förorening av små bäddar och bäcken enligt 20 § kompletteras i 20 a § *1 mom.* av en skyldighet att oberoende av följdverkningarna ansöka om vattendomstolens tillstånd för sådana utsläpp i de ovan nämnda vattendragen, bäddarna och bäckena om vilket det stadgas i beslut av statsrådet. En föreskrift enligt 20 a § kan dock bara gälla sådana utsläpp som avses i de direktiv om vattenvård som ingår i EES-avtalet.

Enligt *2 mom.* tillämpas på de tillstånd som är nödvändiga enligt ett beslut av statsrådet

utfärdat enligt 1 mom. vad som stadgas om tillstånd enligt 1 kap. 19 §. Tillståndet kommer således att ha samma rättsverkningar som ett vanligt föroreningstillstånd. Det är likväl vattendomstolen som i alla situationer är den myndighet som beviljar tillstånd. I praktiken aktualiseras behovet av tillstånd i de flesta fall samtidigt enligt såväl 1 kap. 19 § som den nya 1 kap. 20 a §. Nya fall då tillstånd behövs uppkommer således inte under dessa omständigheter.

De direktiv som avses i paragrafen är direktivet om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (76/464/EEG), nedan ramdirektivet, och dess s.k. dotterdirektiv. Enligt artiklarna 3 och 7 i ramdirektivet är ett förhandstillstånd med erforderliga utsläppsföreskrifter av myndigheterna nödvändigt för utsläpp i ytvatten av ämnen

som avses i förteckningarna 1 och 2 i direktivet. I fråga om förteckning 1 kompletteras direktivet av följande dotterdirektiv: direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från kloralkaliindustrin (82/176/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp (83/513/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än kloralkaliindustrin (84/156/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av hexaklorcyklohexan (84/491/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (86/280/EEG), direktivet om ändring i bilaga 2 till direktiv 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckningen 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (88/347/EEG) och direktivet om ändring av bilaga 2 till direktivet 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (90/415/EEG).

Paragrafen gäller också direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG). Enligt artiklarna 12 och 13 i direktivet skall för vissa slag av utsläpp av samhällsavloppsvatten och industriavloppsvatten inom den tidsram som anges i artiklarna införas antingen ett tillståndsförfarande eller allmänna stadganden om vattenvårdsvillkor. På grund av industribranchernas mångformighet är ett tillståndsförfarande oberoende av följdverkningarna det enda alternativet för genomförande av artikel 13. I fråga om samhällsavloppsvatten avgörs frågan om tillstånd ovillkorligen behövs genom beslut av statsrådet. I praktiken söks tillstånd av vattendomstolen redan nu i de flesta av de fall som avses i artikel 12.

De statsrådsbeslut som utfärdas enligt denna paragraf kommer också delvis att gälla utsläpp i vattendrag från titandioxidindustrin. Direktiven om titandioxidindustrin som också hör till vattenvården har i EES-avtalet förts in under sektorn avfallshantering. Dessa direktiv är direktivet om avfall från titandioxidindustrin (78/176/EEG), direktivet om kontroll och övervakning av miljöer som påverkas av avfall från titandioxidindustrin (82/883/EEG) och direktivet om ändring av direktiv 78/176/EEG om avfall från titandioxidindustrin (83/29/EEG).

I viss mån vidgas området för tillståndsförfarandet, vilket beror på att det behov av tillstånd som föreskrivs i paragrafen omedelbart grundar sig på utsläppens art utan en bedömning av följderna i det enskilda fallet. I viss mån vidgas också tillämpningsområdet för den systematiska vattenvården, eftersom sådana ämnen nu kommer med som tidigare inte i nämnvärd grad har beaktats i tillståndspraxis. Huvudsakligen är det dock fråga om åtgärder i samband med vattenvård som redan är på en tillfredsställande nivå i Finland.

På grund av att utsläpp av vissa ämnen uttryckligen förbjuds kommer det att vara nödvändigt att senare justera förteckningen av ämnen i 1 § förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten.

1 kap. 22 a §. Gällande 1 kap. 22 § innehåller ett absolut förbud mot förorening av grundvatten. Vad som är förorening avgörs likväl i det enskilda fallet med utgångspunkt i de intressekränkingar som nämns i lagen. Inget utsläpp är i sig förbjudet.

Det föreslås att 22 § skall kompletteras med en ny 22 a §. I enlighet med detta är utan prövning av följdverkningarna i det enskilda fallet också en sådan åtgärd varom särskilt stadgas i beslut av statsrådet en förbjuden åtgärd som vattendomstolen inte kan ge tillstånd till. En föreskrift av statsrådet kan bara gälla sådana åtgärder som avses i direktiven om skydd för grundvatten i EES-avtalet. I praktiken är det närmast fråga om direktivet om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen (80/68/EEG). Till en del är det fråga om utsläpp av sådana farliga ämnen som i det ovan nämnda direktivet helt har förbjudits och till en del om sådana utsläpp som enligt direktivet är underkastade begränsningar som bestäms i varje enskilt fall.

Det nya förbudet är absolut, på samma sätt som förbudet mot förorening av grundvatten enligt 22 §. Avsikten är inte att skapa ett nytt tillståndssystem för utsläpp i grundvatten. Om inte förbudet utvidgas på det föreslagna sättet, skulle ett nytt tillståndsförfarande var nödvändigt, eftersom förfarandet gällande förhandsanmälan enligt förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten inte uppfyller kravet på tillståndsförfarande i artiklarna 4—9 i direktivet. Det föreslagna förbudet gäller såväl utsläpp som direkt har begränsats i direktiven som sådana utsläpp som i direktiven har

underkastats förhandskontroll och tillståndsförfarande. I praktiken betyder detta att området för förbjudna åtgärder i viss mån utvidgas, fastän en stor del av de utsläpp som enligt förslaget skall förbjudas redan är förbjudna enligt gällande 1 kap. 22 §.

Förhandstillsynen enligt det nya stadgandet sker framförallt i enlighet med förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten. En komplettering av förteckningen på ämnen i 1 § och förteckningen på inrättningar i 3 § i förordningen bereds för närvarande.

1 kap. 23 a §. Enligt stadgandet kan i beslut av statsrådet allmänt förbud för skydd av ytvatten utsättas mot utsläpp av sådana farliga ämnen som nämns i förteckning 1 i bilagan till ramdirektivet. Avsikten är att möjligheten skall användas, om kraven i direktiven på detta sätt mer ändamålsenligt kan uppfyllas än genom ett tillståndsförfarande. På grund av direktivet och dess förhållande till dess dotterdirektiv gäller att stadgandena i direktivet om ämnena i förteckning 1 i själva verket endast gäller ämnen, för vilka gränsvärden har utfärdats enligt direktivet eller direktiv som getts senare. I stället för ett absolut förbud kan man ha allmänna begränsningar för utsläpp av de nämnda ämnena in i ett vattendrag eller en bädd eller ett bäcken.

Föreskrifter som utfärdas enligt paragrafen gäller oberoende av tillståndsförfarande och behov av tillstånd. Förbudet i 23 a § skall beaktas när statsrådet utfärdar beslut om behov av tillstånd enligt 1 kap. 20 a § vattenlagen.

De minimikrav som ställs i beslut av statsrådet kan dock alltid vara strängare än de minimikrav som ställs i direktiven. Avsikten är likväl att de föreskrifter som ges enligt paragrafen och som inte är underkastade ett tillståndsförfarande skall utfärdas endast för vissa av de farligaste ämnena i vattenmiljön. I övrigt är det meningen att en begränsning av utsläpp i vattendrag enligt direktiven sker enligt den nya 10 kap. 24 c §.

De direktiv som avses i denna paragraf är ramdirektivet, direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från kloralkaliindustrin (82/176/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumpulverutsläpp (83/513/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än kloralkaliindustrin (84/156/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av hexaklorcyklohexan (84/491/EEG),

direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (86/280/EEG), direktivet om ändring i bilaga 2 till direktiv 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckningen 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (88/347/EEG) och direktivet om ändring av bilaga 2 till direktivet 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (90/415/EEG).

Enligt denna paragraf kan statsrådet också utfärda föreskrifter om placering av sådant slam från reningsverk i vattenmiljö som avses i direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Det utsläppsförbud som avses i artikel 14 punkt 3 i direktivet skall genomföras senast den 31 december 1998, men de finska förhållandena ställer inga hinder för att förbudet verkställs genast. Härvid kommer inte punkt 4 i artikeln att förutsätta några särskilda åtgärder. Genomförandet av punkterna 1 och 2 i artikel 14 kan äga rum i samband med tillstånd av vattendomstolen enligt 10 kap., förhandsanmälan enligt förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten samt tillämpning av stadgandena om avfallshantering, utan att därom behövs särskilda stadganden.

1 kap. 23 b §. Enligt stadgandet kan i beslut av statsrådet föreskrivas att ett ämne som är farligt för miljön inte får ledas in i ett allmänt avlopp eller att detta får ske endast under de förutsättningar som nämns i beslutet. Till den del utsläpp helt förbjuds behövs inte ett sådant tillståndsförfarande för enskilda fall som förutsätts i ramdirektivet.

Med stöd av 2 mom. kan beslut av statsrådet bara gälla sådana farliga ämnen som nämns i förteckning 1 i bilagan till ramdirektivet och av dem bara för sådana för vilka gränsvärden har ställts i de direktiv som nämns i motiveringen till 23 a §.

De minimikrav som ställs i beslut av statsrådet kan dock vara strängare än de minimikrav som ställs i direktiven. Avsikten är dock att föreskrifter som utfärdas enligt paragrafen och som är oberoende av tillståndsförfarande endast utfärdas för vissa av de i vattenmiljön farligaste ämnena som nämns i förteckning 1. I övrigt sker den begränsning av avloppsutsläpp som förutsätts av direktiven enligt andra stad-

ganden. Enligt 10 kap. 31 § utfärdas stadganden om tillstånd för utsläpp i allmänt avlopp av sådana ämnen som nämns i den ovan nämnda förteckningen 1 och vars utsläpp inte helt är förbjudna enligt 1 kap. 23 b §. Därtill ingår stadganden om ledande av industriavloppsvatten till allmänt avloppsverk i lagen om allmänna vatten- och avloppsverk (982/77).

9 kap. 3 a §. Paragrafen tillämpas på råvatten som avleds för samhällets behov från vattendrag. I beslut av statsrådet stadgas om kvalitetskrav på råvatten och den övervaknings- och anmälningsskyldighet som tillkommer ägare av inrättning som framställer dricksvatten. Stadgandet är nödvändigt för genomförande av EG-direktiven 75/440/EEG och 79/869/EEG. Särskilda stadganden intas i 10 kap. 24 d § om genomförandet av de verksamhetsprogram som förutsätts av direktiven. Programmen gäller i praktiken framförallt ledande av avloppsvatten.

Det huvudsakliga syftet med de ovan nämnda direktiven är att främja vatten- och hälsovård för att trygga vattenanskaffning. Å andra sidan gäller direktiven inte dricksvatten vilket däremot är fallet med direktivet 80/778/EEG, som genomförs genom stadganden i hälsovårdslagen (469/65).

9 kap. 16 §. Paragrafen innehåller stadganden om bildande av konstgjort grundvatten. Enligt det nya 2 mom. är vattendomstolens tillstånd för ledande av vatten nödvändigt oberoende av åtgärdens verkningar. Tillstånd får inte ges, om åtgärden kan orsaka sådan förorening som avses i 1 kap. 22 § eller om den skulle strida mot den nya 22 a §. I övrigt gäller om tillstånd vad som stadgas i 9 kap. 8 §. Stadgandet har sin grund i artikel 6 i direktivet om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen (80/68/EEG). Enligt artikeln förutsätter åtgärden tillstånd.

10 kap. 5 a §. I stadgandet föreslås att föreskrifterna i ett beslut av statsrådet som har utfärdats enligt 10 kap. 24 c § skall beaktas när ett tillståndsärende enligt 10 kap. 3 § om förorening av en bädd som är mindre än ett vattendrag handläggs av kommunens miljövårdsnämnd. Den befogenhet att ge tillstånd som grundar sig på direktiven tillkommer enligt 1 kap. 20 a § alltid vattendomstolen oberoende av storleken på bädden. Vid tillämpningen av 5 a § kan frågan därför bara vara om sådana fall, där behovet att få tillstånd grundar sig på en sådan föroreningsverkan som avses i

1 kap. 20 §, men att av direktiven likväl följer att stadganden behövs om förutsättningar för och innehåll i de här avsedda tillstånden. Beroende på beslut av statsrådet enligt 1 kap. 23 a § kan en sådan här situation i praktiken uppkomma närmast i fråga om de avloppsvatten som kommer från samhällen och som omfattas av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG).

10 kap. 24 c §. Utöver vad som stadgas i 10 kap. 24, 24 a och 24 b §§ föreslås att tillstånd till utsläpp som enligt 1 kap. 19 och 20 a §§ är nödvändigt skall kunna förvägras samt att utsläpp och tillståndets giltighetstid skall kunna begränsas enligt vad som föreskrivs i beslut av statsrådet som utfärdas enligt 10 kap. 24 c §. I beslut av statsrådet kan också utfärdas föreskrifter om nivån på behandlingen av avloppsvatten samt om kontrollen av utsläpp och dess verkningar. Föreskrifterna kan likväl bara vara sådana som följer av EG:s vattenvårdsdirektiv. Om ett direktiv uppställer en övergångstid för genomförande av vissa vattenskyddsåtgärder, är det meningen att skyldigheterna skall iakttas genast när det med hänsyn till förhållandena i Finland är möjligt.

Stadgandet skall tillämpas på ramdirektivet och på dess dotterdirektiv, dvs. direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från kloralkaliindustrin (82/176/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp (83/513/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än kloralkaliindustrin (84/156/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av hexaklorcyklohexan (84/491/EEG), direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (86/280/EEG), direktivet om ändring i bilaga 2 till direktiv 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckningen 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (88/347/EEG) och direktivet om ändring av bilaga 2 till direktivet 86/280/EEG om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (90/415/EEG).

Stadgandet skall också tillämpas på direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG). Beträffande detta direktiv har utgångspunkten varit att de finska vattenområdena i sin helhet kan anses vara sårbara

i den mening som avses i artikel 5 i direktivet och bilagan 2. Avsikten är inte att skapa en nytt planeringssystem för klassificering av vattenområden.

När det gäller vattenvård skall paragrafen också tillämpas på de direktiv om avfallshantering som finns i bilaga XX till EES-avtalet och som innehåller bestämmelser om vattenvård. Ett sådant direktiv är direktivet om avfall från titandioxidindustrin (78/176/EEG). I artikel 5 i direktivet finns bestämmelser om förutsättningar för tillstånd till utsläpp i vattendrag. Likaså skall paragrafen i fråga om vattenvård tillämpas på direktivet om att hindra och minska asbestförorening i miljön (87/217/EEG).

Paragrafen skall tillämpas oberoende av om behovet att få vattendomstolens tillstånd grundar sig på 1 kap. 19 § eller på den nya 1 kap. 20 a §. Oftast kommer saken att gälla vardera fallet. De allmänna begränsningar som föreskrivs enligt den nya 1 kap. 23 a § är bindande också i ett tillståndsförfarande.

10 kap. 24 d §. I paragrafen föreslås att vid beviljande av tillstånd skall uppmärksamhet fästas vid sådana planer eller program om vattenanskaffning eller vattenvård som avses i 2 § 1 mom. 8 a punkten lagen om vatten- och miljöförvaltningen och som enligt EG:s direktiv skall beaktas när tillstånd beviljas. Främst gäller detta följande direktiv i bilaga XX till EES-avtalet: direktivet om den kvalitet som krävs på det ytvatten som är avsett för framställning av dricksvatten i medlemsstaterna (75/440/EEG), direktivet om kvaliteten på dricksvatten (80/778/EEG), ramdirektivet, direktivet om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG (86/280/EEG) och direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG).

Paragrafen skall också tillämpas på direktiven om titandioxidindustrin till den del de gäller vattenvård. Dessa direktiv har i EES-avtalet förts in under rubriken avfallshantering. Här avsedda direktiv är direktivet om avfall från titandioxidindustrin (78/176/EEG), direktivet om kontroll och övervakning av miljöer som påverkas av avfall från titandioxidindustrin (82/883/EEG) och direktivet om ändring av direktiv 78/176/EEG om avfall från titandioxidindustrin (83/29/EEG).

10 kap. 26 §. Det föreslås att ett nytt 2 mom.

fogas till paragrafen. Enligt det nya stadgandet får inte en frist som utsatts för utförandet av en viss åtgärd med stöd av ett beslut av statsrådet utfärdad enligt 10 kap. 24 c § förlängas enligt 10 kap. 26 §. Avsikten med det nya stadgandet är att säkerställa efterlevnaden av de frister som föreskrivs i direktiven.

10 kap. 31 §. Paragrafen innehåller stadganden om skyldigheten att ansöka om tillstånd till utsläpp av vissa farliga ämnen i allmänt avlopp. Stadgandet grundar sig på artikel 3 i ramdirektivet. Avsikten är att stadgandet skall tillämpas på de farliga ämnen som nämns i förteckning 1 i bilagan till direktivet och för vilka gränsvärden har ställts i andra direktiv. I enskilda fall kan i tillståndsförfarande strängare begränsningar föreskrivas än vad minimikraven fordrar. Skyldigheten att ansöka om tillstånd gäller inte sådana ämnen i förteckning 1 beträffande vilka gäller att utsläpp av dem är helt förbjudet enligt 1 kap. 23 b §.

Ett anslutningsavtal enligt lagen om allmänna vatten- och avloppsverk kan inte anses som ett sådant tillstånd av myndighet som avses i artikel 3. Därför är det nödvändigt att stadga om ett tillståndsförfarande för de ämnen som avses ovan och vars utsläpp inte helt förbjuds. I fråga om sådant avloppsvatten från industrin som inte ingår i förteckning 1 behövs inte ett tillståndsförfarande vid sidan om anslutningsavtalet, eftersom de stadganden om behandling och ledande av vissa avloppsvatten från industrin i det statsrådsbeslut som utfärdas enligt 11 a § lagen om allmänna vatten- och avloppsverk är bindande för parterna i anslutningsavtalet.

De allmänna begränsningar och föreskrifter som statsrådet enligt paragrafen utfärdar är bindande vid tillståndsförfarandet. Förutom föreskrifterna i statsrådsbeslutet skall därtill oberoende av tillståndsförfarandet de allmänna begränsningar tillämpas som eventuellt har föreskrivits enligt den nya 1 kap. 23 §. Allt efter behov kan ett villkor i ett tillstånd också grunda sig på prövning av vattenvårdssynpunkter i det enskilda fallet.

I enlighet med principen i 10 kap. 24 c § är avsikten inte att föreskrifterna i statsrådsbeslutet, åtminstone inte i någon högre grad, skall vara strängare än bestämmelserna i direktiven. Eftersom vattenlagen inte sedan tidigare har innehållit stadganden om tillstånd för utsläpp i allmänna avlopp, föreslås det att stadgandet i 2 mom. skall vara något mer omfattande än motsvarande stadgande i 24 c § 2 mom. I övrigt

föreslås det att man vid prövning av tillstånd i tillämpliga delar iakttar vad som stadgas om tillstånd i 10 kap. 24 §. Uppmärksamhet skall likväl fästas vid att frågan bara indirekt gäller belastning av vattendrag. Ett tillstånd enligt paragrafen berättigar inte till förorening av vattendrag.

Enligt fullmaktstadgandet i 10 kap. 31 § kan statsrådet i sitt beslut avgöra om det är vattendomstolen eller kommunens miljövårdsnämnd som skall vara tillståndsmyndighet. Avsikten är att till en början tilldela vattendomstolen befogenheten i de här ärendena som kräver speciell sakkunskap. Avsikten är att senare utreda frågan om vilket slags tillståndsförfarande som är mest ändamålsenligt.

Ledande av avloppsvatten i allmänt avlopp berör inte direkt enskilda som träffas av olägenheterna där avloppsvattnet rinner ut i vattendrag och vid närliggande stränder. Där emot är de parter i ett ärende som gäller ledande av avloppsvatten från allmänt avloppsverk in i vattendrag. Vid behandling i vattendomstolen av ett tillståndsärende enligt paragrafen kan i allmänhet det delgivningsförfarande tillämpas som föreskrivs i 16 kap. 9 § vattenlagen och som gäller ansökningsärenden av mindre betydelse. Frågan gäller närmast hörande av vatten- och miljövårdsdistriktet och ägaren av avloppsverket.

Ett tillstånd enligt paragrafen omintetgör inte behovet av ett anslutningsavtal enligt lagen om allmänna vatten- och avloppsverk.

21 kap. 14 §. Fullmaktstadgandena i lagförslaget gäller bilagan till EES-avtalet i dess ursprungliga form. Avsikten är att också sådana nya direktiv som binder Finland och ändringar av direktiv vars natur och betydelse motsvarar de direktiv som ingår i avtalet senare skall kunna genomföras med stöd av fullmaktstadgandena. Det föreslås att ett särskilt stadgande om detta fogas till paragrafen.

Ikraftträdande. Avsikten är att lagen skall träda ikraft samtidigt som EES-avtalet.

Tillstånd som före lagen trätt i kraft getts enligt 10 kap. 3 och 24 §§ vattenlagen kan oaktat 10 kap. 24 b och 25 §§ vattenlagen eller bestämmelserna i tillståndet förordnas bli justerade på det sätt som föreskrivs i beslut av statsrådet utfärdat enligt 10 kap. 24 c §. Härvid tillämpas inte 10 kap. 25 a § vattenlagen.

1.2. Lagen om allmänna vatten- och avloppsverk

5 §. Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen. Enligt det nya stadgandet skall vid allmän avloppsreglering beaktas direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG) i bilaga XX till EES-avtalet. I stadgandet ställs krav närmast på kommunerna. Enligt paragrafen tillämpas stadgandena i direktivet direkt.

11 a §. Avsikten är att stadgandet skall täcka de allmänna krav på förbehandling av avloppsvatten från industrin som leds in i allmänt avlopp som ställs i artikel 11 i direktivet om rening av avloppsvatten av tätbebyggelse och i punkten C i direktivets bilaga I. Eftersom allmänna författningar och tillståndsförfarande enligt artikel 11 i direktivet är alternativ till varandra, föreslås åtminstone inte i detta skede ett tillståndsförfarande. De bestämmelser som förutsätts i artikeln skall sättas i kraft före utgången av år 1993. Avsikten är att i ett annat sammanhang utreda om det är skäl att fastare knyta bestämmelserna till övervakningssystemet i vattenlagen. För närvarande kan kraven i direktiven bli aktuella närmast i samband med remissförfarandet i 5 § förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten.

De stadganden i direktiven om för miljön och hälsan farliga ämnen som gäller ledande av dessa ämnen in i allmänt avlopp kommer också för industrins del att ingå i 1 kap. 23 b § och 10 kap. 31 § vattenlagen.

12 §. Andra meningen i paragrafen föreslås bli ändrad så att i den beaktas stadgandena i 11 a § samt 1 kap. 23 b § och 10 kap. 31 § vattenlagen och de föreskrifter som har utfärdats enligt de nämnda stadgandena på det sätt som föreskrivs i direktivet om avloppsvatten från tätbebyggelse.

Ikraftträdande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet.

De nya kraven på behandling av avfallsvatten skall på det sätt som direktivet förutsätter också gälla avfallsvatten som redan släpps ut eller angående vilket ett anslutningsavtal har ingåtts innan denna lag träder i kraft.

1.3. Lagen om vatten- och miljöförvaltningen

2 §. Det föreslås att en ny 8 a punkt fogas till paragrafens 1 mom. Enligt det nya stadgan-

det har vatten- och miljöförvaltningen i uppgift att utarbeta förslag till sådana planer och program om vattenanskaffning och vattenvård som förutsätts i EES-avtalet, dvs. i praktiken i de direktiv som nämns i bilaga XX till EES-avtalet. Vatten- och miljöförvaltningen skall också enligt vad som förutsätts i avtalet se till att om vattenvård och vattenanskaffning uppgörs klassificeringar, statistik, databaser och övriga utredningar samt att därom sprids information. I direktiven som gäller vattenvård ingår som en allmän skyldighet plikten att uppgöra olika planer och utredningar samt att rapportera om dessa.

I det nya 3 mom. föreslås att närmare bestämmelser om hörande av part med anledning av plan eller program och om fastställande av plan eller program utfärdas genom beslut av statsrådet.

Ikraftträdande. Avsikten är att lagen skall träda ikraft samtidigt som EES-avtalet.

1.4. Hälsovårdslagen

52 §. Det föreslås att 3 mom. ändras så att social- och hälsovårksministeriet får befogenhet att vid behov utfärda föreskrifter om förutom kvalitetskrav på och desinfektering av hushållsvatten också om andra kvalitetskrav som inverkar på hushållsvattnets användbarhet samt om material som kommer i beröring med hushållsvatten i vattenverken eller i distributionsnätet. Social- och hälsovårksministeriets befogenhet att utfärda föreskrifter utvidgas i stadgandet att omfatta förutom hälsomässiga kvalitetskrav på hushållsvatten också övriga kvalitetskrav på hushållsvatten. De kvalitetskrav som ställs i EG-direktivet om kvaliteten på dricksvatten (80/778/EEG) förpliktar, oberoende av om gränsvärden har ställts på grund av hälsomässiga eller andra orsaker. Utvidg-

ningen av paragrafens tillämpningsområde gör det möjligt att genomföra direktivet, fastän befogenheten att utfärda föreskrifter inte föreslås bli begränsad till direktivet.

Särskilda stadganden om kvaliteten på och övervakningen av det ytvatten som bereds för användning som hushållsvatten ingår i 9 kap. 3 a § vattenlagen.

Ikraftträdande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

De nya stadgandena i vattenlagen, lagen om allmänna vatten- och avloppsverk, lagen om vatten- och miljöförvaltningen samt hälsovårdslagen är till sin beskaffenhet huvudsakligen fullmaktstadganden. Enligt stadgandena verkställs direktiven genom beslut av statsrådet och av social- och hälsovårksministeriet på det sätt som beskrivs i den allmänna motiveringen.

Utkast till de beslut som nämns ovan finns i VESTA-kommissionens betänkande. Den slutliga beredningen av besluten som utförs med utgångspunkt i utlåtandena pågår ännu. Därför har utkastet inte kunnat medtas som bilaga till propositionen.

3. Ikraftträdande

Eftersom avsikten är att lagändringarna skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet föreslås det att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms i förordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 1 kap. vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/61) nya 20 a, 22 a, 23 a och 23 b §§, till 9 kap. en ny 3 a § och till 9 kap. 16 § ett nytt 2 mom., till 10 kap. nya 5 a , 24 c och 24 d §§, till 10 kap. 26 §, sådan den lyder i lag av den 5 april 1991 (629/91), ett nytt 2 mom. och till 10 kap. en ny 31 §, samt till 21 kap. en ny 14 § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden*Allmänna inskränkningar i nyttjande*

20 a §

Utöver vad som stadgas i 19 och 20 §§ är tillstånd av vattendomstolen nödvändigt för utsläpp i sådana vatten som avses i de nämnda paragraferna enligt vad som särskilt föreskrivs i beslut av statsrådet. En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana utsläpp som avses i de direktiv av Europeiska gemenskaperna (EG) till vilka det hänvisas i bilaga XX i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

I övrigt gäller om tillstånd enligt 1 mom. vad som stadgas om tillstånd enligt 19 §.

22 a §

Som en sådan åtgärd som avses i 22 § anses också en åtgärd varom särskilt bestäms i ett beslut av statsrådet. Om åtgärden orsakar förorening av grundvatten, tillämpas inte 22 § 2 mom. på föroreningen.

En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana åtgärder som avses i de EG-direktiv till vilka det hänvisas i bilaga XX i EES-avtalet.

23 a §

Genom beslut av statsrådet kan det föreskrivas att ett ämne som är farligt för miljön eller hälsan inte får ledas in i ett vattendrag eller i en bädd eller ett bäcken som avses i 1 kap. 2 § eller att det kan ledas in i dem endast under de förutsättningar och med de begränsningar som nämns i beslutet.

En föreskrift enligt 1 mom. kan endast gälla ämnen som avses i förteckning 1 i bilagan till EG-rådets direktiv om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (76/464/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga XX till EES-avtalet.

Vad som i denna paragraf stadgas om

ledande av farliga ämnen in i vattendrag gäller också sådant utsläpp av avloppsslam in i vattendrag som avses i rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271 EEG), till vilket det hänvisas i den bilaga som nämns i 2 mom.

23 b §

Genom beslut av statsrådet kan det föreskrivas att ett ämne som är farligt för miljön eller hälsan inte får ledas in i ett allmänt avlopp som avses i lagen om allmänna vatten- och avloppswerk (982/77) eller att det kan ledas in i ett sådant avlopp endast under de förutsättningar och med de begränsningar som nämns i beslutet.

En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana ämnen som avses i förteckning 1 i bilagan till direktiv som nämns i 23 a § 2 mom.

9 kap.

Avledande av vatten för användning såsom vätska och tagande av grundvatten*Avledande av vatten*

3 a §

När vatten avleds från vattendrag för ett samhälles behov skall iakttas vad som, för genomförande av de direktiv som nämns i bilaga XX till EES-avtalet, bestäms i beslut av statsrådet om kvaliteten på ytvatten och den övervaknings- och anmälningskyldighet som ankommer på ägaren av ett verk som framställer dricksvatten.

16 §

För avledande av vatten enligt 1 mom. krävs tillstånd av vattendomstolen. Tillstånd får inte ges, om åtgärden kan orsaka följder som avses

i 1 kap. 22 § eller om åtgärden strider mot 1 kap. 22 a §. I övrigt gäller om tillstånd vad som stadgas ovan i 8 §.

10 kap.

Avloppsvatten och andra ämnen, som förorena vattendrag

5 a §

Om föreskrifter om utsläpp som avses i 3 § har utfärdats genom beslut av statsrådet enligt 24 c §, skall beslutet tillämpas utan hinder av 3 och 5 §§.

24 c §

Utan hinder av 24, 24 a eller 24 b §, skall tillstånd enligt 24 § inte ges och skall genom villkor i tillståndet utsläpp och tillståndets giltighetstid begränsas, avloppsvatten behandlas och utsläpp samt dess verkningar kontrolleras åtminstone på det sätt som särskilt bestäms i beslut av statsrådet.

Enligt denna paragraf kan endast sådana begränsningar och åtgärder föreskrivas som nämns i de direktiv till vilka det hänvisas i bilaga XX till EES-avtalet.

24 d §

Utan hinder av 24, 24 a och 24 b §§, skall när förutsättningarna bedöms och villkor ställs för tillstånd enligt 24 § beaktas den plan eller det program som nämns i 2 § 1 mom. 8 a punkten lagen om vatten- och miljöförvaltningen, om detta förutsätts i ett direktiv i bilaga XX till EES-avtalet.

26 §

Enligt denna paragraf får en tidsfrist som har satts ut i ett beslut av statsrådet enligt 24 c § inte förlängas.

31 §

Tillstånd till utsläpp av ett ämne i ett allmänt avlopp som avses i lagen om allmänna vatten- och avloppsverk skall inhämtas av vattendomstolen eller kommunens miljövårdsnämnd, om detta bestäms särskilt i ett beslut av statsrådet. Genom beslut av statsrådet utfärdas även föreskrifter om de allmänna förutsättningarna för tillstånd och om tillståndsvillkor och kontrollskyldighet. I övrigt gäller i tillämpliga delar om tillstånd vad som stadgas om tillstånd enligt 24 §.

En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana ämnen som avses i förteckning 1 i bilagan till det direktiv som nämns i 1 kap. 23 a § 2 mom.

21 kap.

Särskilda stadganden

14 §

Vad som i denna lag stadgas om de EG-direktiv till vilka det hänvisas i bilaga XX till EES-avtalet gäller också beslut enligt artikel 98 i avtalet om en sådan ändring av bilagan vars betydelse och beskaffenhet är jämförbar med tidigare direktiv.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Ett tillstånd som getts enligt 10 kap. 3 eller 24 § vattenlagen innan denna lag har trätt i kraft kan utan hinder av 24 b och 25 §§ i samma kapitel och utan hinder av vad som föreskrivs i tillståndet justeras på ett sätt som bestäms i ett sådant beslut av statsrådet som avses i 10 kap. 24 c §. Härvid tillämpas inte vad som stadgas i 10 kap. 25 a §.

2.

Lag**om ändring av lagen om allmänna vatten- och avloppsverk**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 23 december 1977 (982/77) om allmänna vatten- och avloppsverk 12 § samt fogas till 5 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 11 a § som följer:

5 §

Om kommunens skyldighet att ordna avloppsreglering gäller dessutom EG-rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga XX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

11 a §

Föreskrifter om kvaliteten på och förbehandling av avfallsvatten som leds in i avlopp som sköts av ett allmänt vatten- och avloppsverk kan utfärdas genom beslut av statsrådet.

Enligt denna paragraf kan endast sådana föreskrifter utfärdas som förutsätts i det direktiv som nämns i 5 § 3 mom.

12 §

Om anslutning till ett allmänt vatten- och

avloppsverk samt anslutningsvillkoren ingås avtal mellan verket och den som ansluter sig till detta. Avtalet får inte strida mot de allmänna bestämmelser som avses i 11 §, beslut av statsrådet som avses i 11 a §, föreskrifter som utfärdats enligt 1 kap. 23 b § vattenlagen eller villkor i tillstånd enligt 10 kap. 31 § vattenlagen. Om det inbördes förhållandet mellan verket och den som ansluter sig till detta gäller dessutom vad som stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Stadgandena i denna lag gäller även sådant ledande av avloppsvatten som har påbörjats eller avtalats innan denna lag träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 2 § lagen om vatten- och miljöförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 2 § 1 mom. lagen den 17 januari 1986 (24/86) om vatten- och miljöförvaltningen en ny 8 a punkt och till 2 § ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Vatten- och miljöförvaltningen skall

8 a) i enlighet med vad som förutsätts i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet uppgöra förslag till planer och program om vattenanskaffning och vattenskydd samt se till att klassificering, statistik, databaser och andra utredningar om vattenanskaffning och vattenskydd uppgörs och att därom rapporteras på det sätt som förutsätts i avtalet;

Genom beslut av statsrådet bestäms om hörande som förutsätts för planer eller program enligt 1 mom. 8 a punkten och om fastställandet av planer eller program.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

4.

Lag

om ändring av 52 § hälsovårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 52 § 3 mom. hälsovårdslagen av den 27 augusti 1965 (469/65), sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (767/1992) som följer:

52 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar vid behov föreskrifter om kvalitetskrav på hushållsvatten och undersökning av hushållsvatten samt om desinfektering av hushållsvatten, om ämnen som används vid behandling, om lednings- och behandlingsanordningarnas material och om andra omständigheter som

inverkar på vattnets sanitära kvalitet. Om kvaliteten på ytvatten som används vid beredning av hushållsvatten och tillsynen däröver stadgas i vattenlagen (264/61).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 16 oktober 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Justitieminister *Hannele Pokka*

2.

Lag

om ändring av lagen om allmänna vatten- och avloppsverk

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 23 december 1977 (982/77) om allmänna vatten- och avloppsverk 12 § samt fogas till 5 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 11 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Om kommunens skyldighet att ordna avloppsreglering gäller dessutom EG-rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga XX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

11 a §

Föreskrifter om kvaliteten på och förbehandling av avfallsvatten som leds in i avlopp som sköts av ett allmänt vatten- och avloppsverk kan utfärdas genom beslut av statsrådet.

Enligt denna paragraf kan endast sådana föreskrifter utfärdas som förutsätts i det direktiv som nämns i 5 § 3 mom.

12 §

Om anslutning till allmänt vatten- och avloppsverk samt anslutningsvillkoren ingås avtal mellan verket och den som ansluter sig till detta. Avtalet får icke strida mot de allmänna bestämmelser som avses i 11 §. Om det inbördes förhållandet mellan verket och den som ansluter sig till detta gäller dessutom vad därom är särskilt stadgat.

12 §

Om anslutning till ett allmänt vatten- och avloppsverk samt anslutningsvillkoren ingås avtal mellan verket och den som ansluter sig till detta. Avtalet får inte strida mot de allmänna bestämmelser som avses i 11 §, beslut av statsrådet som avses i 11 a §, föreskrifter som utfärdats enligt 1 kap. 23 b § vattenlagen eller villkor i tillstånd enligt 10 kap. 31 § vattenlagen. Om det inbördes förhållandet mellan verket och den som ansluter sig till detta gäller dessutom vad som stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Stadgandena i denna lag gäller även sådant ledande av avloppsvatten som har påbörjats eller avtalats innan denna lag träder i kraft.

4.

Lag

om ändring av 52 § hälsovårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 52 § 3 mom. hälsovårdslagen av den 27 augusti 1965 (469/65), sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (767/1992) som följer

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

52 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar vid behov allmänna föreskrifter och anvisningar om desinfektering av hushållsvatten och om sanitära kvalitetskrav beträffande det samt om nödvändiga undersökningar och om vilka ämnen som får användas för beredning av hushållsvatten.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar vid behov *föreskrifter om kvalitetskrav på hushållsvatten och undersökning av hushållsvatten samt om desinfektering av hushållsvatten, om ämnen som används vid behandling, om lednings- och behandlingsanordningarnas material och om andra omständigheter som inverkar på vattnets sanitära kvalitet. Om kvaliteten på ytvatten som används vid beredning av hushållsvatten och tillsynen däröver stadgas i vattenlagen (264/61).*

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
